

פרשת קרח

ויקח קורח וכל עדתו (טז, א)

יש מחלוקת שהיא לשם שמים, כמחלוקת הלל ושמאי. עליה נאמר: "אלו ואלו דברי אלוקים חיים". ויש מחלוקת אסורה, שלילית, הרסנית, וזו מחלוקת קורח ועדתו. כך כתבה המשנה. שאל הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל, בספרו "נחלת אבות": מדוע כותבת המשנה כי מחלוקת שלא לשם שמים זו מחלוקת קורח וכל עדתו. היתה צריכה לכאורה לכתוב שזו מחלוקת קורח ומשה רבינו עליו השלום!

ותירץ בסיפור מעשה שהיה בעיר ליוורנו שבאיטליה, והוא כה טיפוס ומהפייני!

היו בעיר שבעה פרנסים שניהלו את חיי הקהילה היהודית, "ד' טובי העיר". יום אחד קם אחד הפרנסים והעלה הצעה לסדר היום: המקוואות בעיר שוכנות במבנים רעועים ומטים ליפול, ומאז בנייתם התרבתה האוכלוסייה ומשפחות רבות נוספו. ועניין טהרת המשפחה הלוא הוא מעיקרי ויסודות הבית היהודי, וטהרת נשמותיהם של ילדינו תלויה בו! על כן, יש לבנות מקווה טהרה חדישה ומשוכללת, רחבת ידיים, ויפה שעת אחת קודם!

"ניחא", ענו הפרנסים. "היכן נבנה את המקווה החדשה?"

אמר: "כבר חשבתי בדבר, ואיתרתי מגרש שומם במרכז העיר, באתי בדברים עם בעליו וכזה הוא מחירו".

מיד הצטרפו שניים מהפרנסים, ותמכו בהצעה. קם נשיא הוועד וקרא ברגש: "מחיר מופקע הוא, וממון הקהילה אינו הפקר! יודע אני שזה המחיר במרכז העיר, אבל מקווה יש לבנות במקום שאינו כה מרכזי. ונרוויח שני דברים: המבנה יקום במקום צנוע ושקט, ומחיר המגרש יהיה נמוך בהרבה! הנה, בזה הרגע עלה בדעתי שיש מגרש פנוי בסמוך לחומת העיר, ואני מוכן לבוא בדברים עם בעליו!"

נזעק המציע הראשון, וטען שיצטרפו ללכת באישון לילה עד לקצה העיר, ואין זה ראוי ורצוי. עמדו למניין. המציע הראשון זכה בתמיכת שלושה מחבריו, והנשיא נותר במיעוט. אבל הוא לא אמר נואש. הלך לגבירים בעלי השפעה בקהילה ודרש שיעמדו לימינו, לבל ירוקנו את קופת הקהילה ויתבעו מהם למלאות את החסר.

גם הצד שכנגדו הלך, והתסיס את המון העם: "ראו, הנשיא מבקש להרחיק את המקווה לפאתי העיר. העשירים יגיעו לשם במרכבותיהם, אבל העניים יכתתו רגליהם בחושך, ינגפו במהמורות וכבורות בדרך!" נחלקה הקהילה לשתי מפלגות, נישאו נאומים חוצבי להבות, והדברים הגיעו לתיגרות ומהלומות!

נודע לשלטונות דבר התסיסה. קרא המושל לרב העיר ושאלו לחוות דעתו. הרב ידע שבשני המחנות אנשים קשים ונרגנים, ולכל צד שייטה יעורר עליו את חמת הצד האחר, והודיע שאינו מתערב. המושל לא קיבל זאת, והטיל עליו להשכין שלום בקהילה. הלך הרב לשוחח עם הנשיא, והלה ירה זיקים: כספי הקודש, כסף קדשים הוא, ויש לשמור על גדרי הצניעות, דברים כדרבנות.

הלך לפרנס השני, ושמע שאין בדעתו לוותר על נוחות התושבים ורווחתם!

נאנח הרב, לא הותירו בידו ברירה. הלך אל בעל המגרש שבמרכז העיר, ושאל האם ברצונו למכרו, ובכמה, אמר לרב, כמשיח לפי תומו: "האמת היא, שאני נושא ונותן בנידון. אני חייב כסף רב ליהודי פלוני, ואין ידי משגת לפרוע את חובי. שיעבדתי מגרש זה לחוב, ובעל חובי פנה למכר שלו, שהוא אחד הפרנסים, כדי שהקהילה תקנהו במחיר גבוהה ותקים עליו מבנה ציבורי. מהסכום שאקבל אצטרך להפריש דמי תיווך לשניים מהפרנסים, שבתמיכתכם תתאפשר המכירה". אמר הרב בלבו: כאשר שיערתי

פרשת קרח

כן מצאתי, אכן נודע הדבר.

משם הלך למשרדי המושל, וחקר מיהו בעל הקרקע בפאתי העיר. נודע לו שהמגרש שייך ליהודי שהיגר לצרפת. שיגר אליו מכתב, ושאל האם ניתן לרכוש את המגרש. הלה ענה במכתב, איך לא, שהמגרש ממושכן לנשיא הקהילה... עלה הרב אל המושל עם הממצאים שבידיו, והמושל הדיח את כל הפרנסים. והעביר אחרים במקומם.

עליהם, יש כנראה סיפורים אחרים...

זה עניין מחלוקת "קורח ועדתו". לכל אחד מהם, היו אינטרסים משלו... קורח ביקש להיות כהן גדול בעצמו. דתן ואבירים ואון בן פלת, תבעו את בכורת בני ראובן, שביקשו להחזיר לבכורים את עבודת הקודש ממנה נידחו בחטא העגל. ונמצא, שאילו - בהזיה פרועה - היה המרד מצליח, מיד היתה ניטשת מלחמת הכל בכל...

זהו שאמרו שקשר רשעים אינו מן המניין. אין זו אחדות אמת, אלא ברית קשרים לשעה. עד שיציצו הנגיעות האישיות, ותהיה חרב איש ברעהו.

שומע אדם נאומים חוצבי להבות, פוליטיקאים מתלהמים, אל יסחף, אל ילך שולל. אחד הוא חסר הנגיעות האישיות: הרב!&

מקור: מעיין השבוע